"Atzmonban van bátorság – amely a kortárs nyugati értelmiségiekből teljesen hiányzik."

James Petras

GILAD ATZMON

A BOLYGÓ KICSODA?

TANULMÁNY A ZSIDÓ IDENTITÁSPOLITIKÁRÓL

Publio

A bolygó kicsoda?

Tanulmány a zsidó identitás-politikáról

Gilad Atzmon

2019

Publio Kiadó

www.publio.hu

Minden jog fenntartva!

Korrektúra: Dr. Szaszúr Szabrina

A mű eredeti címe: The Wandering Who? A Study of Jewish Identity Politics

Minden jog fenntartva!

Amit mások írnak A bolygó kicsodáról.

„Gilad Atzmon olvasmányosan és szívhez szólóan írja le saját útját a cionista keménymagtól a cionizmustól mentes patrióta humanizmusig, és hogy hogy lett belőle a palesztinok igazságának szenvedélyes támogatója. Az átalakulás történetét kíméletlen őszinteséggel meséli el. Ez a könyv minden igazi békében érdekelt ember számára, de különösen a zsidók számára, nemcsak ajánlott olvasmány, hanem önvizsgálathoz és széleskörű elemzéshez való kiindulópont.”

Richard Falk

(Richard Falk a Princetoni Egyetem Albert G. Milbank tanári szék, nemzetközi jogi tanszékének professzor emeritusa. Több mint 20 könyv szerzője, és a palesztin megszállt területeket képviselő különleges ENSZ küldött.)

„Gilad Atzmon egy érdekes és provokatív könyvet írt a modern világ zsidó identitásáról. Megmutatja, hogy az asszimiláció és a liberalizmus egyre inkább nehezíti a diaszpóra zsidók számára a zsidó identitáshoz való ragaszkodást. A pánikba esett zsidó vezetők, érvel Atzmon, a cionizmushoz (Izrael iránti vak lojalitáshoz), valamint egy új holokauszttal való riogatáshoz fordultak, hogy a törzset egymással való összetartozásra, és egyben az őket körülvevő gojoktól történő elkülönülésre bírják. Ahogy maga Atzmon esete mutatja, ez a stratégia nem működik, és a zsidók között is frusztrációhoz vezet. A bolygó kicsoda? hasznos olvasmány mind zsidóknak és nem zsidóknak.”

John L. Mearsheimer

(John L. Mearsheimer a Chicagói Egyetem R. Wendell Harrison politológia professzora.)

„Gilad Atzmon könyve, A bolygó kicsoda? zseniális megvilágosodások sorozata, a zsidó etnocentrizmus kritikus elemzése, rávilágít az olyanok kétarcúságára, akik egyetemes értékek nevében beszélnek, de törzsi érdekek mentén cselekednek. Életrajzi és exisztenciális tapasztalatokra, a mindennapi élet intim megfigyeléseire támaszkodva, valamint mély pszichológiai észrevételekre alapozva, Atzmonnak sikerült az, ami Izrael oly sok kritikusának nem: lerántja a leplet a zsidó diaszpóra identitáspolitikája, és az izraeli állam elnyomó politikájának támogatói közötti kapcsolatokról.

Atzmon mély betekintést ad a „neo-ghetto” politikába. Atzmonban megvan az a bátorság – amely a kortárs nyugati értelmiségiekből teljesen hiányzik –, hogy az igazat kimondja a hatalomról, a magas pozícióban lévő és vagyonos cionistákról, akik az angolszász világ háborús politikáját alakítják. Bölcsesség és képzelőerő, valamint Atzmon szenvedélyes konfrontációja mind a neokonzervatív hatalomgyakorlókkal és a liberális bólogatókkal az, ami ezt a könyvet külön kategóriába teszi. Leírja a veszélyt, ami abból származik, amikor bezárt gondolkodásúak kezében van a hatalom.

Ez a könyv több mint „tanulmány a zsidó identitás-politikáról”, mert mindannyian ki vagyunk téve egy olyan hatalmi mátrixnak, amely minden olyan emberre hatással van, aki az önrendelkezést és a szabadságot előnyben részesíti a birodalmi és gyarmati diktátumokkal szemben.”

James Petras

(James Petras a New York-i Binghamton Egyetem Bartle szociológia professzora. Több könyv

szerzője, köztük a „The Power of Israel in the United States” c. műnek is.)

„Gilad Atzmon könyve, A bolygó kicsoda?, annyira szellemes és gondolkodásra késztető, mint a címe. Ezenkívül egy fontos könyv is, amely következtetéseket közöl a zsidókról, a zsidóságról, és a Judaizmusról, olyanokat, amelyek egyesekre sokkhatással lesznek, de egyben olyanokat is, amelyek nélkülözhetetlenek, ha a zsidó identitáspolitika globális szerepét meg akarjuk érteni.”

Karl Sabbagh

(Karl Sabbagh újságíró, TV-producer, és író. Több könyv szerzője, például az „A Rum Affair”, a „Power into Art”, a „Dr. Riemann’s Zeros and Palestine: A Personal History” c. műveknek. Jelenleg a Hesperus Press gondozásában jelennek meg az írásai.)

„Atzmon éleslátása a cionista mozgalom által kreált organizmusról: sokkhatású. A bolygó kicsoda? letépi a leplet Izrael színlelt polgári jellegéről, az USA-val való látszólagos barátságáról, a nyugati világ iránt kommunikált aggodalmáról, és felfedi a rejtőzködő orgyilkost, aki mindenkit kész lekaszabolni, aki a törzsi érdekeinek útjába állhat.”

William A. Cook

(William A. Cook a kaliforniai LaVerne Egyetem tanára, angol irodalom professzor. A „The Rape of Palestine” című könyv szerzője.)

„A bolygó kicsoda? Gilad Atzmon legszórakoztatóbb és éleslátóbb oldalát mutatja be: érdekfeszítő, provokatív, és meggyőző.”

Jeff Gates

(Jeff Gates a „Guilt by Association: How Deception and Self-Deceit Took America to War” című könyv szerzője.)

„A bolygó kicsoda? úttörő mű, megérdemli, hogy elolvassuk, és Gilad Atzmon bátor, hogy megírta ezt a könyvet.”

Dr. Samir Abed-Rabbo

(Dr. Samir Abed-Rabbo író és a nemzetközi jog professzor emeritusa, a Vermont államban található brattleboroi Center for Arabic and Islamic Studies igazgatója, és egykori dékánja a Jeruzsálemi Jog és Diplomácia Iskolának.)

„Gilad Atzmon úgy döntött, hogy megnyit egy Pandora dobozt, lángra lobbant egy vitát, amely zavaróan hosszú ideje szunnyad. Az élményei hitelesek, a nézetei ütősek, időnként provokatívak. Olvassuk el és beszéljük meg!”

Dr. Ramzy Baroud

(Dr. Ramzy Baroud amerikai-palesztin újságíró, média tanácsadó, szerző, a Palestine Chronicle szerkesztője.)

„Gilad félelem nélkül menekül el a lelki klausztrofóbia elől, egy nyílt, szabad humanitárianizmus felé. Bár itt egy specifikus témára koncentrál, szerintem felszabadító tanács lehet ez mindenki számára, aki hajlandó meghallgatni: a kulturálisan kirekesztő diadalittasság egy narcisztikus zsákutca, nem?”

Robert Wyatt

(Robert Wyatt angol zenész. Alapító tagja a Soft Machine együttesnek.)

„Utánozhatatlan stílusban, rezzenéstelen arccal megtalálja a zsidó bölcsesség fogon a kelést, aztán kihúzza. Jaj!”

Eric Walberg

(Eric Walberg kanadai író, az Al Aharam hetilap munkatársa.)

„Már huszonöt éve ismerem Giladot. A könyvet angolul olvastam, héberül meghallgattam, és arabul reflektáltam rá. Gilad Atzmon rendkívül bátor!”

Dr. Makram Khoury-Machool

(Dr. Makram Khoury-Machool, a cambridge-i Anglia Ruskin Egyetem média-tanulmányok tanszék előadója. Az „Arab Media: From the First Press to New Media” című könyv szerzője.)

„Talán csak egy zenész lehetett arra képes, hogy egy ilyen érzékeny, figyelmes gyászkönyvet írjon arról, ahogy az a sok zsidó, aki azt hiszi, hogy azt teszi „ami jó a zsidóknak”, kitépte Palesztina szívét, és ezt úgy adja el, mintha a dolgok természetes rendje lenne.”

Kathleen Christison

(Kathleen Christison egykori CIA politikai elemző, és több könyv szerzője a palesztinok helyzetéről.)

Bevezető

„A nácik miatt félek, hogy zsidó vagyok, az izraeliek miatt szégyellem, hogy zsidó vagyok.”
Israel Shahak

A nagyapám egy karizmatikus, eposzokba illő, veterán cionista terrorista volt. Egykor a jobboldali Irgun terrorszervezet prominens parancsnoki tisztét töltötte be. El kell, hogy ismerjem, fiatal koromban jelentős befolyással volt rám. Könyörtelen gyűlölettel viselt minden iránt, ami nem volt zsidó. Utálta a németeket; ebből kifolyólag apámat nem engedte, hogy német autót vegyen. A briteket azért utálta, mert gyarmatosították az ígéret földjét. Felteszem, a briteket nem utálta annyira, mint amennyire a németeket, mert azt megengedte, hogy apám egy Vauxhall Vivával járjon.

A palesztinokért sem rajongott, lévén, ők azon a földön mertek élni, amelyről ő biztosan tudta, hogy az ő és népe tulajdona. Sokszor kérdezte: „ezeknek az araboknak annyi országuk van, miért kell nekik pont abban az országban élni, amelyet a mi Istenünk nekünk adott?” De legjobban a baloldali zsidókat gyűlölte. Itt jegyzem meg: mivel a baloldali zsidók soha semmilyen autót nem gyártottak, ez a tény nem vezetett konfliktushoz közte és az apám között.

Mint a jobboldali revizionista cionista Zeev Zsabotinszkij[1] követője, a nagyapám nyilván rájött, hogy a baloldali gondolkodás a zsidó értékrenddel ellentmond. Mint veterán jobboldali terrorista, valamint büszke zsidó héja, nagyon jól tudta, hogy a törzsi felfogás nem élhet békében együtt a humanizmussal, vagy az egyetemességgel. Mentora, Zsabotinszkij után, ő a „vasfal” filozófiában hitt. Mint Zsabotinszkij, a nagyapám tisztelte az arabokat, nagyra tartotta a kultúrájukat és vallásukat, de azt is vallotta, hogy az arabokkal vadul és félelem nélkül kell szembeszállni.

Nagyapám gyakran idézte a Zsabotinszkij politikai mozgalom himnuszának következő részletét:

„A romlás és a por gödréből,
Vér s izzadság által,
A fajunk megelevenedik,
Mely büszke, nagylelkű, és bátor.”

Hitt a „zsidó faji” büszkeség újjáéledésében, és ebben én is hittem fiatalkoromban. Társaimhoz hasonlóan, nem láttam a palesztinokat körülöttem. Biztos, hogy ott voltak: apám autóját féláron ők javították, házainkat ők építették, kitakarították a rendetlenséget, amit mi hagytunk magunk után, a helyi ételboltokba ládákat hordtak, de naplemente előtt mindig eltűntek. Soha nem álltunk szóba velük. Nem értettük, hogy ők kik voltak valójában. A felsőbbrendűség beleivódott a lelkünkbe, a világot egy rasszista, soviniszta távcsövön át szemléltük. És ezt nem is szégyelltük.

Tizenhét évesen, épp a kötelező IDF (Izraeli Védelmi Erők; angolul: Israel Defense Forces)

szolgálatra készültem. Mint stramm tizenéves, tele harci lelkesedéssel, a légierők egyik mentő egységéhez mentem volna. De ekkor megtörtént a váratlan. Egy késő esti dzsesszműsorban meghallottam Birdöt (Charlie Parker) Strings-szel.

Ki voltam ütve! A zene élőbb, költőibb, érzékibb, és vagányabb volt, mint bármi, amit addig hallottam. Apám azelőtt Bennie Goodmant és Artie Shawt hallgatott, akik szórakoztatóak voltak – klarinétozni nagyon tudtak –, de Bird egész más volt. Az értelem és energia maró összevisszasága, érosszal fűszerezve. Másnap reggel, iskola helyett a Piccadilly Recordsba siettem, amely Jeruzsálem legjobb zeneboltja volt. Megkerestem a dzsessz-polcot, és megvettem minden bebop lemezt, amely emlékeim szerint kettőt jelenthetett. A buszon hazafelé jöttem rá, hogy Parker fekete volt. Ez nem teljesen hatott meglepetésként, de volt benne valami felismerésszerű. Az én világomban minden jót a zsidók csináltak. Bird egy út kezdete volt.

Akkoriban én és környezetem meg voltunk győződve, hogy a zsidók a kiválasztottak. Az én generációm a Hat Napos Háború bűvös győzelmének égisze alatt nőtt föl. Világiak voltunk, így minden sikerünket a saját mindenhatóságunknak tudtuk be. Nem hittünk az isteni beavatkozásban, csak önmagunkban. Abban, hogy az erőnk a héber húsunk és vérünk újra feltámasztásából eredt. A palesztinok engedelmesen szolgáltak bennünket, és akkor nem tűnt úgy, hogy ez bármikor változhat. Semmilyen ellenállást nem tanúsítottak. Az időnkénti és ritka „terror” támadások csak az erkölcsi felsőbbrendűségi tudatunkat, valamint a bosszúvágyunkat erősítették. De valahogy e mindenhatósági orgia közepette, és nagy meglepetésemre, arra jöttem rá, hogy az emberek, akik leginkább érdekeltek, azok egyes fekete amerikaiak voltak, olyan emberek, akiknek semmi közük nem volt a cionista csodához vagy a soviniszta kirekesztő törzsi közösségemhez.

Két nap múlva megszereztem az első szaxofonomat. Ezt a hangszert könnyű elkezdeni – mint Bill Clinton is tanúsíthatja –, de úgy megtanulni játszani, ahogy Bird vagy Cannonball Adderley, lehetetlennek tűnt. Éjjel-nappal gyakoroltam, és minél többet játszottam, annál inkább lenyűgözött a fekete amerikai zenészek nagy családjának csodálatos munkássága, melyet belülről kezdtem megismerni. Egy hónap alatt megismertem Sonny Rollins, Joe Henderson, Hank Mobley, Thelonious Monk, Oscar Peterson, és Duke Ellington műveit, és minél többet hallgattam, egyre inkább arra jöttem rá, hogy a zsidócentrikus nevelésem teljesen félrevezető volt.

Egy hónap múlva, a szaxofonnal a számban, a hadsereg iránti lelkesedésem teljesen alábbhagyott. A képzeletemet nem az ellenség vonalai mögötti helikopterek foglalták le, hanem hogy milyen lehet New Yorkban, Londonban, vagy Párizsban élni. Egyetlen dolgot akartam, a dzsessz nagyjait hallani, mert akkor, a hetvenes években, még jónéhányan köztünk voltak.

Manapság, ha a fiatalok dzsesszt akarnak játszani, akkor beiratkoznak egy iskolába. Amikor én nőttem fel, ez teljesen másképp működött. Akik klasszikus zenét akartak tanulni, azok a konzervatóriumba jártak, akiket tényleg maga a zene érdekelt, azok otthon maradtak és „swingeltek az óra körül”. Dzsessz oktatás akkoriban Izraelben nem létezett, szülővárosomban, Jeruzsálemben, csak egy nagyon pici dzsesszklub volt, egy kis, képeslapba illő, egykori török fürdőben, amelyet

átalakítottak erre a célra. Minden péntek este szabad „jam session-t” tartottak, és dzsesszpályafutásom első két évében ezek a „session-ök” képezték az életemet. Minden mást abbahagytam. Éjjel-nappal, még alvás közben is, gyakoroltam a következő péntek esti fellépésre. Hallgattam a zenét, és a jobb szólókat lefordítottam. Álmomban is gyakoroltam, az akkordváltások felett repültem a szaxofonnal. Eldöntöttem, hogy az életemet a dzsessznek szentelem, elfogadván azt, hogy mint fehér izraeli, a csúcsra jutásom esélyei minimálisak.

Még nem voltam tisztában azzal, hogy a dzsessz iránti elkötelezettségem elnyomta a zsidó nacionalista hajlamaimat; azaz valamikor akkor hagyhattam magam mögött a „kiválasztottságot”, hogy közönséges halandó legyek. Évek múlva értettem csak meg, hogy a dzsessz volt az én kiutam.

Hónapokon belül már jóval kevesebb kapcsolat kötött a körülöttem uralkodó valósághoz. Egy nagyobb család tagjának éreztem magam: a zeneimádók tiszteletre méltó családjának, akiket a szépség és a lélek éltet, nem a föld, a mammon, vagy a területi terjeszkedés.

Ennek ellenére, még mindig hátra volt az IDF. Ugyan később az izraeli dzsessz-zenészek egyszerűen Mekkájukba, New Yorkba szöktek a hadsereg elől, én nem élhettem ezzel a lehetőséggel, fel sem merült bennem.

1981-ben léptem be az izraeli hadseregbe, de mindent megtettem, hogy a rám rótt kötelességek alól kibújjak. Nem mintha pacifista lettem volna, vagy a palesztinok miatt. Egyedül a szaxofon érdekelt.

1982-ben, amikor kitört az izraeli-libanoni háború, már egy éve katona voltam. Nem kellett zseninek lenni ahhoz, hogy kiderüljön az igazság. Tudtam, hogy a vezetőink hazudnak, minden izraeli katona tudta, hogy ez a háború agresszió volt izraeli részről. Már semmilyen elkötelezettséget nem éreztem a cionizmus, Izrael, vagy a zsidó nép iránt. Nem imponált az a lehetőség, hogy meghaljak a zsidóság oltárán. Viszont még mindig nem az etika vagy a politikai meggyőződés mozgatott, csak egyedül akartam lenni a Selmer Paris Mark IV márkájú szaxofonommal. Fénysebességgel skálázni fontosabbnak tűnt, mint arabokat gyilkolni a zsidó szenvedés nevében. A kvalifikált gyilkossá válás helyett, minden erőmmel arra koncentráltam, hogy a hadsereg zenekarába kerüljek. Ez pár hónapba tellett, végül az Izraeli Légierő Zenekaránál (ILZ) landoltam.

Az ILZ-ben a szelekció igen sajátos volt. Felvettek olyanokat is, akik már befutott zenészek vagy legalább tehetségesek voltak, de felvették például az elhunyt pilóták gyerekeit is. Biztató volt, hogy az én apám még mindig életben volt; felvetette a lehetőséget, hogy a zenéhez tényleg van tehetségem.

Meglepetésemre a zenekarban a hadsereget senki nem vette komolyan. Csak egy dolog számított;

személyes zenei fejlődésünk. Utáltuk a hadsereget, és nem telt sok időbe, hogy azt az államot is utáljam, amelynek olyan zenekaros légierő kellett, amely gátolta, hogy hét nap huszonnégy órát gyakoroljak. Amikor a hadseregnek kellett játszanunk, olyan rosszul játszottunk, amennyire csak lehetett, nehogy újra meghívjanak. Néha délutánonként azt gyakoroltuk, hogy hogyan kell rosszul játszani. Rájöttünk, hogy minél rosszabbul játszottunk együtt, annál több volt az egyéni szabadságunk. A hadseregnél megtanultam, hogy kell szabotálni a rendszert egy személyes meggyőződés érdekében.

1984 nyarán, három héttel az egyenruhám levedlése előtt, Libanonba küldtek koncertturnéra. Akkor az egy nagyon veszélyes hely volt. Az izraeli hadsereg bunkerekben és árkokban dekkolt, hogy elkerüljön bármilyen konfrontációt a helyiekkel. A második nap Ansarba mentünk, egy hírhedt fogolytáborba Dél-Libanonban. Ez az élmény egy életre megváltoztatott.

Egy agyvízforraló, kora júliusi napon érkeztünk ebbe a poros földút végén található földi pokolba. A tábort drótkerítés vette körül. Ahogy közeledtünk a táborhoz, foglyok ezreit láttuk a tűző napon.

Talán nehéz elhinni, de a zenekar tagjait ilyen látogatásokon VIP-ként kezelték, így érkezésünkkor körbevittek a tábort megnézni. A végtelen drótkerítés és az őrtornyok között barangoltunk. Nem hittem a szememnek.

– Kik ezek az emberek? – kérdeztem egy tisztet.

– Palesztinok – válaszolta. – Baloldalon PLO-sok (Palesztin Felszabadítási Szervezet), a jobboldalon Ahmed Dzsibril csapata (Nemzeti Front Palesztina Felszabadításáért – Parancsnoki Egység). Ők jóval veszélyesebbek, ezért külön tartjuk őket.

Nézegettem a foglyokat. Nem úgy néztek ki, mint a palesztinok, akiket Jeruzsálemben láttam. Az ansariak dühösek voltak. Nem voltak megtörve, inkább szabadságharcosok voltak, és rengeteg volt belőlük. Ahogy a drótkerítés mellett mentünk, tovább néztem a foglyokat, és arra a nehezen elviselhető tényre döbbentem rá, hogy én a kerítés másik oldalán vagyok izraeli egyenruhában. A hely egy koncentrációs tábor volt. A foglyok voltak a „zsidók”, és én voltam a „náci”. Évekbe tellett, amíg rájöttem, hogy a zsidó/náci ellentét is a zsidócentrikus kiképzésemnek volt köszönhető.

Amíg az egyenruhám esetleges visszhangján, valamint a bennem növekvő szégyenérzeten tűnődtem, egy nagy sík területhez értünk a tábor közepén. A minket vezető tiszt szokásos lózungokat ismételgetett az éppen akkor folyó zsidó honvédő háborúról. Amíg ő ezekkel a *haszbara* (propaganda) hazugságokkal untatott minket, arra lettem figyelmes, hogy körbe vagyunk véve úgy két tucat, kb. 1 négyzetméter alapú, 1.3 méter magas, fémajtókkal ellátott betonblokkal. Kínzott a gondolat, hogy ide kutyákat zárnak be éjszakára. Engedtem a chutzpámnak (vakmerőség), és rákérdeztem, hogy mik ezek a szörnyű kutyaólak. A tiszt gyorsan válaszolt:

– Ezek a sötétzárkáink. Egy ilyen kocka bárkiből két nap alatt elkötelezett cionistát csinál.

Itt betelt a pohár! Rájöttem, hogy az én történetem a cionizmussal és Izrael állammal itt véget ért. Bár még mindig nagyon keveset tudtam Palesztináról, a Nakba[2]-ról, vagy akár a judaizmusról vagy a „zsidóságtudatról”. Akkor csak azt láttam, hogy rám nézve Izrael csak rossz hír, nem akartam Izraellel semmilyen további kapcsolatot. Két héttel rá visszaadtam az egyenruhámat, kézbe vettem a szaxofonomat, kibuszoztam a Ben-Gurion repülőtérre, és Európába mentem több hónapra, csak úgy az utcákat róni. Huszonegy éves koromban először voltam szabad. Bár decemberben a hideg miatt hazatértem, már az az elhatározás fogalmazódott meg bennem, hogy később visszatérek Európába. Vágytam arra, hogy *goj* (nem zsidó) legyek, vagy legalább, hogy a *gojim* (nem zsidók) között legyek.

****

Még tíz évbe tellett, amíg végleg elhagytam Izraelt. Ebben a tíz évben viszont tanulmányoztam a palesztin-izraeli konfliktust, és elfogadtam, hogy más földjén élek. Elfogadtam azt a tényt, hogy 1948-ban a palesztinok nem önszántukból hagyták el a földjüket – ahogy azt az iskolában tanították nekünk –, hanem a nagyapám és társai által elkövetett brutális etnikai tisztogatás áldozatai lettek.

Ez az etnikai tisztogatás Izraelben soha nem ért véget, csak más és más alakokat öltött. Az izraeli jogrendszer nem volt pártatlan, hanem faji származás szerint orientált (például a „visszatérési törvény” tárt karokkal fogad be zsidókat bármely országból állítólagos kétezer éves távollét után, de akadályozza a palesztinok visszatérését a falvaikba két év távollét után). Közben zeneileg is fejlődtem, fellépéseim voltak, valamint producer is lett belőlem. Bár politikai tevékenységet nem folytattam, az izraeli baloldal narratíváját követtem, és gyorsan rájöttem, hogy inkább csak egy klubot képeztek, mint etikai tudatosságra alapuló ideológiai erőt.

Az oszlói egyezmények idején, 1993-ban, már nem bírtam. Láttam, hogy az izraeli „békepolitika” is csak egy átverés. A célja nem a palesztinokkal való kompromisszum, vagy a cionista eredendő bűnnel való szembesülés, hanem a zsidó állam létének további biztosítása a palesztinok rovására. Az izraeliek nagy részének a *„salom”* szó nem békét, hanem biztonságot jelent, biztonságot a zsidók számára. A palesztinok nem ünnepelhették a „visszatérés jogát”. Úgy döntöttem otthagyom otthonom és karrierem. Mindent és mindenkit hátrahagytam, feleségemet Talit is, aki csak később követett. Csak tenorszaxofonomat vittem magammal, igazi külső barátomat.

Londonba mentem és posztgraduális tanulmányokba kezdtem az Essexi Egyetem Filozófia Tanszékén. Egy hét múlva felvettek, mint állandó zenészt, a Black Lion nevű legendás ír kocsmába a Kilburn High Roadon. Akkor nem is sejtettem, hogy milyen szerencsés voltam. Nem tudtam milyen nehéz egy fellépést elkapni Londonban. Ez volt nemzetközi dzsessz-karrierem kezdete. Egy év múlva nagyon népszerű lettem az Egyesült Királyságban, bebop-ot és post bop-ot játszottam. Három év múlva Európa-szerte turnéztam együttesemmel.

Mindennek ellenére egy idő után honvágyam lett. Meglepetésemre nem Izrael hiányzott, nem is Tel-Aviv vagy Haifa vagy Jeruzsálem. Palesztina hiányzott. Nem a hangos és tolakodó izraeli taxisofőrök, vagy a mocskos bevásárlóközpontok Ramat Ganban, hanem a kis Yefet utcai hely, a világ legjobb humuszával, vagy a dombokra épült palesztin faluk az olajfáikkal vagy szabra kaktuszaikkal. Amikor a hazalátogatás eszembe jutott Londonban, mindig az Edgware Road-i libanoni étteremben kötöttem ki. Azután, hogy az Izraellel kapcsolatos gondolataimnak nyílt hangot adtam, hirtelen világos lett, hogy a hazámhoz az Edgware Road-nál nem is kerülhetek közelebb.